

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра природничо-наукових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
комунального вищого
навчального закладу «Хортицька
національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

О.Л. Позднякова

2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗП 1.05 «Інформаційні технології у професійній діяльності вчителя»

Галузь знань	01	Освіта
Спеціальність	013	Початкова освіта
Рівень освіти	перший (бакалаврський)	

2018–2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні технології у професійній діяльності вчителя» для студентів першого курсу факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 013 «Початкова освіта».

РОЗРОБНИК:

Сергєєв С.Г., старший викладач кафедри природничо-наукових дисциплін, кандидат фізико-математичних наук

Розглянуто на засіданні кафедри природничо-наукових дисциплін
протокол від 01 лютого 2018 року № 6

Завідувач кафедри природничо-наукових дисциплін

І.Ю. Антоненко

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 «Освіта»	Нормативна	
	Спеціальність 013 «Початкова освіта»	Семестр	1-й
Модулів – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години: 60 год	
Змістових модулів – 3		Лекції: 12 год.	Практичні, семінарські: 48 год.
Загальна кількість годин – 120			Лабораторні: 0 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 3,5		Самостійна робота 60 год.	
		ІНДЗ: немає	
		Вид контролю: екзамен	

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчального курсу: підготувати майбутніх учителів початкових класів до використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у своїй професійній діяльності, формування теоретико-методичної бази знань з раціонального застосування ІКТ та практичних навичок їх використання в навчально-виховному процесі початкової школи, розвиток мотивації студентів до професійного самовдосконалення в аспекті основних завдань курсу.

Завдання навчальної дисципліни:

Теоретичні – оволодіння майбутніми учителями початкових класів знаннями про місце ІКТ в початковій освіті, принципи побудови уроку з комп'ютерною підтримкою; валеологічні, гігієнічні та психофізіологічні особливості використання комп'ютерної техніки в початковій школі; проектування та створення програмного забезпечення навчального призначення; основи складання програмного забезпечення контрольно-оцінювального характеру (електронні тести, кросворди, вікторини) та вимоги до нього; уявлення про можливості використання глобальної мережі Інтернет; пошук та відбір потрібної інформації.

Практичні – формувати вміння використовувати програмне забезпечення для підготовки та проведення уроку, виховних заходів у початковій школі; навички опрацювання інформації будь-якого формату; навички відбору та створення прикладного програмного забезпечення навчального характеру; вміння складати електронні тести успішності, оформлення засобами ІКТ документації класного керівника; навички створення електронних дидактичних засобів за допомогою гіпертекстових та мультимедійних технологій; здійснення пошуку та відбору інформації в глобальній мережі Інтернет; вміння активно працювати в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

знати: основні тенденції інформатизації освіти, вимоги до вчителя початкових класів в інформаційному суспільстві, правила та норми роботи молодшого школяра з комп'ютерною технікою, основні способи використання інформаційно-комунікаційних технологій в професійній діяльності, вимоги до створення та застосування ІКТ в навчально-виховному процесі початкової школи;

уміти: ефективно використовувати можливості операційної системи Windows, працювати з основними прикладними програмами: текстовими, графічними, табличними редакторами тощо; раціонально використовувати комп'ютерну техніку та мережу Інтернет, добирати і створювати програмні дидактичні засоби та наочні посібники для молодших школярів, раціонально застосовувати ІКТ під час підготовки та проведення уроків та інших форм організації навчально-виховного процесу.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають оволодіти такими *компетенціями*: здатністю обирати відповідні дослідницькі методи та інформаційно-пошукові системи для того, щоб отримати доступ до необхідної інформації; здатністю застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в навчанні й повсякденному житті; здатністю до раціонального використання комп'ютера та комп'ютерних засобів під час розв'язування задач, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, подаванням та передаванням; здатністю будувати інформаційні моделі й досліджувати їх за допомогою сучасних інформаційних технологій.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Інформатизація початкової освіти

Тема 1. Вступ. Інформатизація освіти – вимоги до вчителя початкових класів

Інформатизація освіти як процес розвитку інформаційного суспільства. Вимоги до вчителя початкових класів в умовах інформаційного суспільства. Пропедевтика вивчення

інформатики та можливості застосування ІКТ в початкових класах. Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office Word 2007.

Тема 2. Психолого-педагогічні умови застосування ІКТ в початковій школі.

Санітарно-гігієнічні вимоги до застосування ІКТ. Психологічні умови ефективного діалогу дитини з комп'ютером. Методичні рекомендації до оптимізації навчально-виховного процесу засобами ІКТ. Забезпечення безпечної роботи дитини з комп'ютером та мережею Інтернет. Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office Word 2007.

Змістовий модуль 2. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в інформаційному суспільстві

Тема 3. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Мови і літератури»).

Освітня галузь «Мови і літератури». Структура уроку навчання грамоти. Урок української мови (2-4 класи). Уроки читання та позакласного читання.

Урок російської мови (2-4 класи). Іноземна мова в початковій школі. Застосування ІКТ в освітній галузі «Мови і літератури». Критерії оцінювання фрагментів уроків із застосуванням ІКТ та особливості оцінювання в системі KSU Feedback. Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office PowerPoint 2007.

Тема 4. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Математика»).

Освітня галузь «Математика». Структура уроку математики в початкових класах. Застосування ІКТ в освітній галузі «Математика». Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office PowerPoint 2007.

Тема 5. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітні галузі «Природознавство», «Суспільствознавство»).

Освітня галузь «Природознавство». Освітня галузь «Суспільствознавство». Структура уроків природознавства, Я у світі. Можливості застосування ІКТ в освітніх галузях «Суспільствознавство», «Природознавство». Робота вчителя початкових класів з Windows Movie Maker.

Тема 6. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Мистецтво»).

Освітня галузь «Мистецтво». Структура уроків музики, образотворчого мистецтва. Застосування ІКТ в освітній галузі «Мистецтво». Робота вчителя початкових класів з Windows Movie Maker.

Тема 7. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Здоров'я та фізична культура»).

Освітня галузь «Основи здоров'я та фізична культура». Структура уроків основи здоров'я, фізична культура. Методи та прийоми застосування ІКТ в освітній галузі «Основи здоров'я та фізична культура». Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office Excel 2007.

Тема 8. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Технології»).

Освітня галузь «Технології». Структура уроків трудового навчання, сходинок до інформатики. Застосування ІКТ на уроках трудового навчання. Особливості проведення пропедевтичного курсу інформатики в початкових класах. Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office Excel 2007.

Змістовий модуль 3. Організаційна та контрольньо-оцінювальна діяльність вчителя засобами ІКТ

Тема 9. Організаційна діяльність учителя початкових класів засобами ІКТ.

Класний керівник початкових класів: функції, напрями та форми роботи. Інформаційно-комунікаційні технології в роботі класного керівника: застосування ІКТ на виховній годині, під час свят та ігор; оформлення документації класного керівника; комп'ютер на батьківських зборах. Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office Access 2007.

Тема 10. Перевірка та оцінювання навчальних досягнень засобами ІКТ в початковій школі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів. Вікторини і кросворди в оцінюванні молодших школярів. Тестовий комп'ютерний контроль. Програмний матеріал контрольньо-оцінювального характеру для молодших школярів, його добір та створення.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1. Інформатизація початкової освіти						
Тема 1. Вступ. Інформатизація освіти – вимоги до вчителя початкових класів	11	1	4	-	-	6
Тема 2. Психолого-педагогічні умови застосування ІКТ в початковій школі	11	1	4	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	22	2	8	-	-	12
Змістовий модуль 2. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в інформаційному суспільстві						
Тема 3. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Мови і літератури»)	12	1	5	-	-	6
Тема 4. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Математика»)	12	1	5	-	-	6
Тема 5. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітні галузі «Природознавство», «Суспільствознавство»)	12	1	5	-	-	6
Тема 6. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Мистецтво»)	12	1	5	-	-	6
Тема 7. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Здоров'я та фізична культура»)	12	1	5	-	-	6
Тема 8. Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Технології»)	12	1	5	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	72	6	30	-	-	36
Змістовий модуль 3. Організаційна та контрольньо-оцінювальна діяльність вчителя засобами ІКТ						
Тема 9. Організаційна діяльність учителя початкових класів засобами ІКТ	13	2	5	-	-	6
Тема 10. Перевірка та оцінювання навчальних досягнень засобами ІКТ в початковій школі	13	2	5	-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	26	4	10	-	-	12
Разом	120	12	48	-	-	60

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	1	Вступ. Інформатизація освіти – вимоги до вчителя початкових класів	4
2	2	Забезпечення безпечної роботи дитини з комп'ютером та мережею Інтернет. Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office Word 2007	4
3	3	Критерії оцінювання фрагментів уроків із застосуванням ІКТ та особливості оцінювання в системі KSU Feedback. Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office PowerPoint 2007	5
4	4	Робота вчителя початкових класів з Microsoft Office PowerPoint 2007	5
5	5	Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітні галузі «Природознавство», «Суспільствознавство»)	5
6	6	Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Мистецтво»)	5
7	7	Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Здоров'я та фізична культура»)	5
8	8	Навчально-виховна діяльність учителя початкових класів в умовах інформатизації освіти (освітня галузь «Технології»)	5
9	9	Організаційна діяльність учителя початкових класів засобами ІКТ	5
10	10	Перевірка та оцінювання навчальних досягнень засобами ІКТ в початковій школі.	5
Разом			48

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	1	Особливості ефективного використання Microsoft Office Word 2007	6
2	2	Детальне знайомство з Microsoft Office Word 2007	6
3	3	Особливості ефективного використання Microsoft Office PowerPoint 2007	6
4	4	Детальне знайомство з Microsoft Office PowerPoint 2007	6
5	5	Особливості ефективного використання Windows Movie Maker	6
6	6	Детальне знайомство з Windows Movie Maker	6
7	7	Особливості ефективного використання Microsoft Office Excel 2007	6
8	8	Детальне знайомство з Microsoft Office Excel 2007	6
9	9	Особливості ефективного використання Microsoft Office Access 2007	6
10	10	Програмне забезпечення контрольно-оцінювального характеру	6
Разом			60

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Інформаційні технології, системи та ресурси» застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен;

- методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат;

- методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Кількість балів	ЗМ 1		ЗМ 2						ЗМ 3	
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10
Практичні заняття (30 б)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Самостійна робота (20 б)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Поточний модульний контроль (20 б)	5		10						5	
Підсумковий контроль (екзамен)30 б	30									

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За шкалою ЄКТС	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 81 (добре)		
D	64 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 63 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Перелік питань до екзамену:

1. Означте та охарактеризуйте поняття «інформатизація освіти» та проаналізуйте передумови її розвитку?
2. Означте поняття «інформаційна компетентність», дайте характеристику інформаційній компетентності вчителя початкових класів.
3. Назвіть та охарактеризуйте основні напрями вивчення інформатики в початковій школі.
4. Охарактеризуйте основні можливості використання ІКТ в початкових класах.
5. Які можливості для професійної діяльності вчителя створюють програми Microsoft Office, Інтернет та smart-дошка?
6. Що таке «комп'ютерний зоровий синдром» та які шляхи запобігання його виникненню у молодших школярів?
7. Сформулюйте основні санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень та облаштування робочих місць для занять з комп'ютером молодшими школярами.
8. Розкрийте вимоги до режиму занять і відпочинку з ІКТ у початковій школі.
9. Охарактеризуйте поняття «комп'ютерна залежність» та наведіть заходи для її профілактики у дітей?
10. Охарактеризуйте основні психолого-педагогічні аспекти інформатизації навчального процесу.
11. Назвіть основні властивості уроку із застосуванням ІКТ.
12. Перерахуйте існуючі недоліки та проблеми застосування ІКТ у початковій школі.
13. Наведіть методичні рекомендації для підготовки й проведення уроків із комп'ютерною підтримкою у початковій школі.
14. Розкрийте особливості застосування мультимедійних технологій на різних етапах уроку.
15. Перерахуйте можливості застосування ІКТ в освітній галузі «Мови і літератури».
16. Опишіть способи застосування ІКТ на роках математики.
17. Наведіть приклади та коротку характеристику педагогічних програмних засобів для уроків математики.

18. Назвіть основні напрями застосування ІКТ на уроках освітньої галузі «Суспільствознавство».
19. Наведіть основні педагогічні можливості ІКТ, які реалізуються на уроках природознавства.
20. Охарактеризуйте напрями використання ІКТ на уроках мистецтва.
21. Наведіть приклади та коротку характеристику педагогічних програмних засобів для уроків мистецтва в початкових класах.
22. Обґрунтуйте можливість застосування ІКТ на уроках фізичної культури. Наведіть приклади.
23. Опишіть можливості застосування ІКТ на уроках із основ здоров'я.
24. Охарактеризуйте особливості проектної діяльності молодших школярів із використанням ІКТ.
25. Охарактеризуйте особливості кожного із етапів уроку інформатики початкових класах.
26. Перерахуйте можливості застосування ІКТ на уроках трудового навчання.
27. Перерахуйте особливості проведення пропедевтичного курсу інформатики.
27. Здійсніть порівняльну характеристику існуючих курсів інформатики для початкових класів.
28. Назвіть основні критерії ефективності використання комп'ютера в роботі класного керівника.
29. Охарактеризуйте можливості використання ІКТ на класній годині та під час проведення свят.
30. Наведіть приклади використання ІКТ для оптимізації процесу ведення та оформлення документації класного керівника.
31. Доведіть або спростуйте доречність використання ІКТ на батьківських зборах. Обґрунтуйте відповідь.
32. Розкрийте зміст поняття контролю навчальної діяльності та його особливості в початкових класах, а також можливості ІКТ для проведення.
33. Назвіть основні принципи розробки вікторин та кросвордів для учнів молодших класів із використанням ІКТ.
34. Назвіть особливості комп'ютерного тестування.
35. Охарактеризуйте вимоги до розробки комп'ютерних тестів та їх проведення у початкових класах.
36. Назвіть основні критерії ефективності використання комп'ютера в роботі класного керівника.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Гуржій А.Н., Зарецька І.Т., Колодяжний Б.Г. Інформатика (підручник), 10-11 кл., Факт, Навчальна книга, 2002, 2004, 2006.
2. Караванова Т.П. Інформатика. Основи алгоритмізації та програмування (процедурне програмування) (навчальний посібник), 10-11 кл., Аспект, 2005.
3. Караванова Т.П. Основи алгоритмізації та програмування. 777 задач з рекомендаціями та прикладами, (навчальний посібник), 10-11 кл., Генеза, 2005.
4. Караванова Т.П. Основи алгоритмізації та програмування. 750 задач з рекомендаціями та прикладами, (навчальний посібник), 10-11 кл., Форум, 2002.
5. Шестопапов Є.А. Інформатика. Комп'ютерні тести, практичні роботи (навчальний посібник), 10-11 кл., Аспект, 2005.

6. Руденко В.Д., Макарчук О.М., Патланжоглу М.О. Курс інформатики (у 2-х ч.), (навчально-методичний посібник), 10-11 кл., Фенікс, 2002, 2004.
7. Ребрина В.А. та ін. Інформатика. Навчальний посібник, 10 кл., Генеза, 2007.

ДОДАТКОВА:

1. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики, чч.1-4 (навчально-методичний посібник), 10-11 кл., Навчальна книга, 2003.
2. Руденко В.Д., Макарчук О.М., Патланжоглу М.О. Базовий курс інформатики у 2-х частинах (навчально-методичний посібник), 10-11 кл., Видавнича група ВНУ, 2005, 2006.
3. Морзе Н.В., Мостіпан О.І. Інформатика. Державна підсумкова атестація (посібник), 11 кл., Абетка-НОВА, 2003.
4. Глинський Я.М. Інформатика 10-11 клас, у 2-х книжках. 3-є видання (навчальний посібник), Деол, 2004.
5. Шестоपालов Є.А. Інформатика. Базовий курс. У 3-х частинах (навчальний посібник), 10-11 кл., Аспект, 2005.
6. Шестоपालов Є.А. Інформатика. Короткий курс. У 2-х частинах (навчальний посібник), 10-11 кл., Аспект, 2005.
7. Шестоपालов Є.А. Інтернет для початківців (навчальний посібник), 10-11 кл., Аспект, 2005.
8. Білоусова Л.І., Муравко А.С., Олефіренко Н.В. Інформатика. (навчальний посібник), 10 -11 клас, Фоліо, 2007.
9. Морзе Н.В., Кузьмінська О.Г., Вембер В.П. Інформатика. 10 клас. (навчальний посібник), Школяр, 2008.
10. Microsoft Corporation, Інформаційні технології в навчанні (навчально-методичний посібник), 10-11 кл. Видавнича група ВНУ, 2005.
11. Microsoft Corporation, Основи програмування (навчально-методичний посібник), 10-11 кл. Видавнича група ВНУ, 2005.
12. Ребрина В.А., Ривкінд Й.Я., Чернікова Л.А., Шакотько В.В. Збірник завдань, тренувальних вправ, практичних робіт і тематичного оцінювання з інформатики.10 клас (навчально-методичний посібник), Генеза, 2007.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Основы компьютерных сетей // www.gatefromitam.omsk.net.
2. Інтернет журнал Link Львівського сайту інформаційних технологій ITEL. // <http://itel.netfirms.com>.
3. Історія розвитку інформаційних технологій в Україні // http://www.icfst.kiev.ua/MUSEUM/IT_u.html.
4. Семенов Ю. А. Компьютерные сети // www.book.itep.ru.
5. Журнал "Информационные технологии. Аналитические материалы" // <http://it.ridne.net>.
6. Иванов П. DHCP: искусство управления IP-адресами // www.CITKIT.ru.
7. Компьютерные сети // www.stu.ru/inform.
8. Протоколы OSI // www.citforum.ru/nets.
9. Международная система стандартизации // <http://sukhomlin.oit.cmc.msu.ru>.
10. Стандарты Интернет (RFC) <http://sukhomlin.oit.cmc.msu.ru/AnalyzeIT/Ch2.html#>
11. Центр информационных технологий // <http://www.citmgu.ru>.